

УДК 338.246.83:006.1(477)

Романова Т.В.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка*

Волошина О.А.

*асистент кафедри економіки підприємства та управління персоналом
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка*

Гавриленко О.О.

*студент
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка*

СТАНДАРТИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ПРИ ВИВЕДЕННІ НА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК

STANDARDIZATION OF UKRAINIAN PRODUCTS AT LEADING OUT TO THE EUROPEAN MARKET

АНОТАЦІЯ

Розглянуто теоретичні засади стандартизації в Україні та основні проблеми, з якими зустрічаються національні виробники продукції при виході на міжнародні ринки через невідповідність європейським стандартам, виявлено шляхи для їх вирішення. У процесі дослідження виділено ключові проблеми, що перешкоджають національним товаровиробникам належним чином представляти свою продукцію на європейському ринку.

Ключові слова: стандартизація, сертифікація, конкурентоспроможність, державна система стандартизації, стандарт, національні стандарти, міжнародні стандарти, Європейський Союз, Європейська стандартизація.

АННОТАЦИЯ

Рассмотрены теоретические принципы стандартизации в Украине и основные проблемы, с которыми встречаются национальные производители продукции при выходе на международные рынки из-за несоответствия европейским стандартам, выявлены пути для их решения. В процессе исследования выделены ключевые проблемы, которые препятствуют национальным товаропроизводителям должным образом представлять свою продукцию на европейском рынке.

Ключевые слова: стандартизация, сертификация, конкурентоспособность, государственная система стандартизации, стандарт, национальные стандарты, международные стандарты, Европейский Союз, европейская стандартизация.

ANNOTATION

Theoretical principles of standardization in Ukraine and basic problems with that the national producers of products meet on leaving to the international markets through disparity to the European standards are considered, ways are deduced for their decision. In the process of research key problems that prevent to the national commodity producers properly to present the products at the European market are distinguished.

Keywords: standardization, certification, competitiveness, state system of standardization, standard, national standards, international standards, European Union, European standardization.

Постановка проблеми. Жодне суспільство не може існувати без технічного законодавства та нормативних документів, які регламентують правила, процеси, методи виготовлення та контролю продукції, а також гарантують безпеку життя, здоров'я, майна людей та довкілля.

Стандартизація є тією діяльністю, яка виконує вищенаведені функції.

Актуальність теми роботи зумовлена тим, що успішність діяльності різних суб'єктів господарювання на внутрішньому і зовнішньому ринках цілком залежить від того, якою мірою їхня продукція або послуги відповідатимуть стандартам якості.

Тому проблема забезпечення і підвищення якості продукції актуальна і від її вирішення значною мірою залежать ефективність діяльності підприємств і національної економіки в цілому. З роками з'являються нові методи виробництва і матеріали, що спричинює заміну старих стандартів новими. Основна мета цього безперервного процесу – створювати на будь-якому етапі економічного розвитку суспільства якісні вироби [1]. Тому процес перегляду, узгодження норм, пов'язаних зі стандартизацією продукції, буде здійснюватися постійно.

Характерна особливість стандартизації полягає в тому, що сфера діяльності, галузі застосування і рівень її розвитку практично не обмежені. Немає сфери діяльності людини, де б не була потрібна стандартизація.

Офіційна стандартизація завжди завершується випуском стандартів, еталонів або інших нормативно-технічних документів, що мають цілком визначну форму, систему індексації, порядок затвердження і характеристики, ступінь зобов'язання, терміни дії тощо.

Так, стандартизація в техніці є своєрідним відображенням об'єктивних законів еволюції технічних засобів і матеріалів. Вона не є вольовим актом, який нав'язується технічному прогресу ззовні, а впливає як неминучий наслідок відбору засобів, методів і матеріалів, що забезпечують високу якість продукції на даному рівні розвитку науки і техніки.

З роками з'являються нові методи виробництва і матеріали, що веде до заміни старих стандартів новими. У цьому безперервному процесі головна мета її полягає в тому, щоб на будь-якому етапі економічного розвитку суспільства створювати якісні вироби при масовому їх виготовленні.

Таким чином, об'єктивні закони розвитку техніки і промисловості неминуче ведуть до стандартизації, яка є запорукою найвищої якості продукції, що може бути досягнута на даному історичному етапі. Завдяки стандартизації суспільство має можливість свідомо керувати своєю економічною і технічною політикою, домагаючись випуску виробів високої якості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з управлінням якістю продукції, знайшли відображення у роботах вітчизняних і зарубіжних авторів: Л.М. Бадалова, Г. Байера, О.П. Глудкіна, А.У. Глічева, Д.С. Деміденко, Е. Демінга, Д. Джурана, К. Ісікави, Р. Каплена, Е.М. Карлика, В.А. Качалова, Р.Н. Колегаєва, Ф. Кросбі, М.Г. Круглова, В.А. Лапідуса, Д.С. Львова, Ф. Ніксона, В.Ю. Огвоздіна, В.В. Окрепілова, П.Г. Перерви, К.М. Рахліна, А. Робертсона, Г. Тагуті, В.М. Тимофеева, А. Фейгенбаума, І.І. Чайки, В.Е. Швеця. Проте наразі існує багато невирішених практичних завдань і нерозкритих теоретичних проблем щодо стандартизації продукції.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Метою дослідження є аналіз окремих аспектів чинного законодавства, що регулює стандартизацію продукції, визначення проблем та шляхів їх усунення. Відповідно до мети, у статті потрібно вирішити такі завдання: дослідити стан українського законодавства та міжнародний досвід стосовно поняття стандартизації продукції; виділити питання європейської стандартизації та запропонувати шляхи виходу українських підприємств на європейський ринок.

Зокрема, потребують подальшого дослідження системи європейської стандартизації й сертифікації продукції, впровадження яких на вітчизняних підприємствах є необхідною умовою виходу на зовнішні ринки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Актуальність проблеми, необхідність наукового обґрунтування методології й практики вдосконалення систем управління якістю продукції та наближення її до світових вимог обумовили вибір теми дослідження.

У процесі дослідження розглянемо теоретичні засади стандартизації в Україні та основні проблеми, з якими зустрічаються національні виробники продукції при виході на зовнішні ринки через невідповідність європейським стандартам, виявимо шляхи їх вирішення. У процесі дослідження виділимо ключові проблеми, що перешкоджають національним товаровиробникам належним чином представляти свою продукцію на європейському ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах науково-технічного прогресу стандартизація є унікальною сферою суспільної діяльності. Вона синтезує у собі наукові, технічні, господарські, економічні, юридичні, естетичні і політичні аспекти. В усіх промислово розвинених країнах підвищення рівня виробництва, покращення якості продукції і зростання життєвого рівня населення тісно пов'язані з широким використанням стандартизації.

Стандартизація – це діяльність, що полягає у встановленні положень для загального і багаторазового застосування щодо наявних чи можливих завдань з метою досягнення оптимального ступеня впорядкування у певній сфері, результатом якої є підвищення ступеня відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, усуненню бар'єрів у торгівлі і сприянню науково-технічному співробітництву.

Правові та організаційні засади стандартизації в Україні встановлює Закон України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII. Закон регулює відносини, пов'язані з діяльністю у сфері стандартизації та застосуванням її результатів, і поширюється на суб'єкти господарювання незалежно від форми власності та видів діяльності, органи державної влади, а також на відповідні громадські організації.

Центральний орган виконавчої влади у сфері стандартизації організовує, координує та провадить діяльність щодо розроблення, схвалення, прийняття, перегляду, зміни, розповсюдження національних стандартів відповідно до законодавства як національний орган стандартизації представляє Україну в міжнародних та регіональних організаціях із стандартизації.

Центральний орган виконавчої влади у сфері стандартизації виконує такі основні функції:

- забезпечує реалізацію державної політики у сфері стандартизації;
- вживає заходів щодо гармонізації розроблюваних національних стандартів з відповідними міжнародними (регіональними) стандартами;
- бере участь у розробленні і узгодженні технічних регламентів та інших нормативно-правових актів з питань стандартизації;
- встановлює правила розроблення, схвалення, прийняття, перегляду, зміни та втрати чинності національних стандартів, їх позначення, класифікації за видами та іншими ознаками, кодування та реєстрації;
- вживає заходів щодо виконання зобов'язань, зумовлених участю в міжнародних (регіональних) організаціях стандартизації;
- співпрацює у сфері стандартизації з відповідними органами інших держав;
- формує програму робіт із стандартизації та координує її реалізацію;
- приймає рішення щодо створення та припинення діяльності технічних комітетів стандартизації, визначає їх повноваження та порядок створення;

– організовує створення і ведення національного фонду нормативних документів та національного центру міжнародної інформаційної мережі ISONET WTO;

– організовує надання інформаційних послуг з питань стандартизації.

Центральний орган виконавчої влади у сфері стандартизації може виконувати інші функції та повноваження згідно із законами України.

Центральний орган виконавчої влади у сфері стандартизації вносить подання до Кабінету Міністрів України щодо делегування повноважень стосовно організації розроблення, схвалення, прийняття, перегляду та зміни національних стандартів у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів центральному органу виконавчої влади в цій сфері діяльності.

На сьогоднішній день ЄС користується «Новим підходом» у визначенні основних вимог до регулювання якості продукції, яка повинна бути на її ринках. За «Новим підходом» підприємець має виконувати всі якісні умови, але не обмежений у технічному виборі інструментів виробництва. До функцій нового підходу належать Директиви ЄК, що встановлюють необхідні вимоги для охорони здоров'я та безпеки, застосовані для продуктів, розміщених на ринку; Європейські органи стандартизації розробляють відповідні технічні специфікації, що відповідають основним вимогам Директив.

Відповідність даним гармонізованим стандартам гарантує відповідність цим основним вимогам.

Метою стандартизації в Україні є забезпечення безпеки для життя та здоров'я людини, тварин, рослин, а також майна та охорони довкілля, створення умов для раціонального використання усіх видів національних ресурсів та відповідності об'єктів стандартизації своєму призначенню, сприяння усуненню технічних бар'єрів у торгівлі.

Державна політика у сфері стандартизації базується на таких принципах:

– забезпечення участі фізичних і юридичних осіб в розробленні стандартів та вільного вибору ними видів стандартів при виробництві чи постачанні продукції, якщо інше не передбачено законодавством;

– відкритості та прозорості процедур розроблення і прийняття стандартів з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін, підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних виробників;

– доступності стандартів та інформації щодо них для користувачів;

– відповідності стандартів законодавству;

– адаптації до сучасних досягнень науки і техніки з урахуванням стану національної економіки;

– пріоритетності прямого впровадження в Україні міжнародних та регіональних стандартів;

– дотримання міжнародних та європейських правил і процедур стандартизації;

– участі у міжнародній (регіональній) стандартизації.

Об'єктами державної стандартизації є:

а) об'єкти організаційно-методичні та загально-технічні, у тому числі:

– організація проведення робіт із стандартизації;

– термінологічні системи різних галузей знань та діяльності;

– класифікація і кодування техніко-економічної та соціальної інформації;

– системи та методи забезпечення якості та контролю якості (вимірювань, аналізу), методи випробувань;

– метрологічне забезпечення (метрологічні норми, правила, вимоги, організація робіт);

– вимоги техніки безпеки, гігієни праці, ергономіки, технічної естетики;

– системи технічної та іншої документації загального використання, єдина технічна мова;

– системи величин та одиниць;

– типорозмірні ряди і типові конструкції виробів загально-машинобудівного застосування (підшипники, елементи кріплення, інструменти, деталі тощо);

– інформаційні технології, включаючи програмні та технічні засоби інформаційних систем загального призначення;

– достовірні довідкові дані про властивості речовин та матеріалів;

б) продукція міжгалузевого призначення та широкого вжитку;

в) складові елементи народногосподарських об'єктів державного значення, в тому числі фінансово-банківська система, транспорт, зв'язок, енергосистема, охорона навколишнього середовища, вимоги до вживаних природних ресурсів, оборона тощо;

г) об'єкти державних соціальних економічних та державних науково-технічних програм.

Залежно від рівня суб'єкта стандартизації, який приймає чи схвалює стандарти, розрізняють:

– національні стандарти, кодекси усталеної практики та класифікатори, прийняті чи схвалені центральним органом виконавчої влади у сфері стандартизації, видані ним каталоги та реєстри загальнодержавного застосування;

– стандарти, кодекси усталеної практики та технічні умови, прийняті чи схвалені іншими суб'єктами, що займаються стандартизацією.

Стандарти повинні відповідати потребам ринку, сприяти розвитку вільної торгівлі, підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної продукції та бути викладеними таким чином, щоб їх неможливо було використовувати з метою введення в обман споживачів продукції, якої стосується стандарт, чи надавати перевагу виробнику продукції або продукції залежно від місця її виготовлення.

Об'єкт стандартизації може бути об'єктом інтелектуальної чи промислової власності,

якщо розробник стандарту в установленому законодавством порядку отримав дозвіл у власника прав на цей об'єкт.

Центральний орган виконавчої влади у сфері стандартизації з урахуванням суспільної потреби у стандартах, державних пріоритетів, пропозицій технічних комітетів стандартизації та інших суб'єктів стандартизації щороку формує програму робіт із стандартизації (далі – програма), яка включає перелік національних стандартів, прийнятих до розроблення. Програма публікується один раз на шість місяців в офіційному виданні центрального органу виконавчої влади у сфері стандартизації та розміщується в інформаційних мережах.

Національні стандарти розробляються технічними комітетами стандартизації, а в разі їх відсутності – іншими суб'єктами стандартизації, що мають для цього відповідний науково-технічний потенціал.

Міжнародні (регіональні) стандарти запроваджуються як національні стандарти за умови їх прийняття центральним органом виконавчої влади у сфері стандартизації.

Прийняття міжнародного (регіонального) стандарту – це опублікування національного стандарту, що ґрунтується на відповідному міжнародному (регіональному) стандарті, чи підтвердження того, що міжнародний (регіональний) стандарт має той самий статус, що і національний стандарт, із зазначенням будь-яких відхилень від міжнародного (регіонального) стандарту.

Перевірку чинних національних стандартів на відповідність законодавству, інтересам держави, потребам споживачів, рівню розвитку науки і техніки, вимогам міжнародних (регіональних) стандартів здійснюють відповідні технічні комітети або інші суб'єкти стандартизації відповідно до Закону. Стандарти на продукцію перевіряються не рідше одного разу на п'ять років. За результатами перевірки відповідні технічні комітети або інші суб'єкти стандартизації подають пропозиції про перегляд, зміни чи скасування стандартів до центрального органу виконавчої влади у сфері стандартизації.

Припинення дії національного стандарту здійснює центральний орган виконавчої влади у сфері стандартизації у разі припинення випуску продукції, регламентованої цим стандартом, а також у разі розроблення, схвалення або прийняття замість нього іншого стандарту за поданням відповідного технічного комітету стандартизації або іншого суб'єкта стандартизації відповідно до Закону.

Інформація про зміни, текст змін національних стандартів публікується в офіційному виданні центрального органу виконавчої влади у сфері стандартизації не пізніше, ніж за 90 днів до терміну надання їм чинності.

Європейська стандартизація являє собою освоєння загальних принципів, які використовуються будь-де у світі для розробки

необов'язкових стандартів. Ці принципи були визначені паралельно з утворенням організованої стандартизації, і вони чинні, практично у своїй первинній версії, й дотепер [2, с. 12].

До цілей європейської стандартизації відносяться:

- узгодженість національних стандартів у країнах-учасниках ЄС;

- єдине прийняття країнами – учасницями ЄС міжнародних стандартів;

- розробка єдиних європейських стандартів в областях, де не прийняті міжнародні стандарти.

Питання стандартизації в рамках ЄС вирішуються рівноправними європейськими організаціями зі стандартизації, які відрізняються галузями діяльності:

CEN (Comite europeen de normalisation) – Європейський комітет з стандартизації;

CENELEC (Comite europeen de normalisation en electro-technique) – Європейський комітет з стандартизації в електротехніці.

Згідно із бельгійським або французьким правом, європейські організації зі стандартизації, як і відповідні міжнародні організації зі стандартизації, є цивільно-правовими об'єднаннями. Кожна країна має тільки одного офіційного представника, який виражає інтереси цієї країни в галузі стандартизації. При узгодженні на європейському рівні (особливо при прийнятті європейських стандартів) представники країн мають голоси, зважені згідно з економічним рівнем розвитку їхніх країн. Таку ж кількість голосів країни-члени ЄС мають в Раді Міністрів ЄС – законодавчому органі ЄС. Приписи Ради Міністрів ЄС рівносильні законам держав-партнерів. У нього входять також по одному представнику від кожного з 18 урядів.

Внутрішній європейський ринок у значній мірі функціонує на основі європейських стандартів. Політикою європейських комісій є прийняття за основу міжнародних стандартів (переважно без змін) при розробці європейських стандартів.

Згідно з регламентом європейських комісій, європейські стандарти повинні переводитися в національні збірники стандартів країн-членів ЄС без змін. При цьому скасовуються національні стандарти. Європейський комітет зі стандартизації створений у Парижі в 1961 р. У 1970 р. була введена обов'язкова розробка європейських стандартів (EN). Членами CEN є національні організації зі стандартизації 18 країн. Це замкнена організація. Країни – члени CEN визнають пріоритет міжнародної стандартизації в рамках ISO і IEC. Робота по стандартизації в CEN багато в чому ґрунтується на результатах, досягнутих в ISO, або доповнює їх. Крім європейських стандартів, CEN також розглядає і приймає документи з гармонізації і попередні стандарти. Документи з гармонізації є найбільш простою формою усунення тех-

нічних бар'єрів у торгівлі між цими країнами. Вони відрізняються від європейських стандартів тим, що показують суть адміністративних і правових норм, які можуть заважати розвитку торговельних відносин. Ці документи розрізняються також процедурою їх прийняття членами CEN. Головне їх призначення – забезпечення однаковості застосування міжнародних стандартів (ISO) в країнах ЄС. Попередні стандарти розробляються у випадках, коли рівень інновацій високий, швидко змінюються технології, можливо швидко зміну показників і вимог, а також коли необхідний тривалий період для узгодження та прийняття стандартів. Такі стандарти мають обмежений термін дії – до трьох років.

Адміністративну роботу виконує Центральний секретаріат, який знаходиться в Брюсселі і згідно бельгійському законодавству оформлений як науково-технічна некомерційна організація.

Європейський комітет зі стандартизації в електротехніці (CENELEC) створений у 1972 р. Члени CENELEC – Національні електротехнічні комітети 17 європейських держав. Усі вони є одночасно членами і ЄС. Вищий орган CENELEC – Генеральна асамблея, в якій представлені національні організації з стандартизації, урядові органи країн-членів Європейського Союзу, Європейське економічне співтовариство, Європейська асоціація вільної торгівлі.

Отже, найбільш високі рівні стандартизації – міжнародний і європейський. Вони спрямовані на вирішення глобальних завдань: усунення технічних бар'єрів в торгівлі; полегшення взаємного обміну передовими технологіями; міждержавне економічне співробітництво. У той же час завдання європейської стандартизації сфокусовані на досягнення конкретних цілей, пов'язаних з об'єднанням Європи.

Перед вітчизняними підприємствами різних галузей промисловості з розвитком конкуренції на національному та міжнародних ринках постали такі проблеми:

- недосконалість існуючих стандартів в Україні;
- недостатність темпів впровадження міжнародних стандартів;
- невиправдано широкий перелік товарів, які підлягають обов'язковій сертифікації;
- велика кількість обов'язкових випробувань і перевірок імпортованих товарів при доступі на ринок;
- велика тривалість і вартість робіт щодо сертифікації;
- низька поінформованість товаровиробників про стандарти;
- технічні регламенти та процедури оцінки відповідності.

Для вирішення проблем з якістю продукції розроблено концепцію забезпечення належної якості товарів і послуг, де основними засадами стали такі:

1. Формування та нарощування експортного потенціалу шляхом створення на системних скоординованих засадах відповідних економічних, організаційних, науково-технічних, інформаційних та соціальних передумов.

2. Створення для поступового зменшення залежності України від імпорту стратегічно важливих видів товарів, технологій та послуг за рахунок раціонального використання і нарощування власного науково-технічного та виробничого потенціалу, швидкого впровадження сучасних технологій, зокрема, імпортованих в основні види економічної діяльності.

3. Створення передумов, розроблення та впровадження функціонально-організаційних схем і механізмів управління, які сприяють формуванню та посиленню зацікавленості підприємств у підвищенні рівня якості та конкурентоспроможності продукції як найважливішого елементу їх ділового успіху.

4. Розробка та впровадження механізмів захисту внутрішнього ринку України від неякісної продукції та послуг, недобросовісної конкуренції і реклами.

5. Підготовка та впровадження в Україні нормативно-правових, нормативно-технічних документів у сфері безпечності і якості, вимог, які гармонізовані з визнаними міжнародними стандартами та європейськими правовими і технічними нормами [3].

6. Створення економічних, організаційних та соціальних передумов і механізмів широкого впровадження на базисному рівні економіки підприємств України професійних систем якості та систем управління навколишнім середовищем як найбільш ефективним інструментом забезпечення якості і конкурентоспроможності продукції.

7. Забезпечення задоволення вимог споживачів у формуванні експортного потенціалу, сприяння пошуку та залучення стратегічних інвесторів, раціонального використання ресурсів.

8. Вдосконалення та розвиток науково-методичної бази робіт з управління якістю і конкурентоспроможністю продукції, створення на державному та інших рівнях системи інформаційного забезпечення робіт у сфері якості та конкурентоспроможності за допомогою застосування сучасних інформаційних технологій.

9. Підтримка, вдосконалення та розвиток системи навчання, підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців і персоналу, зайнятого у сфері забезпечення та поліпшення якості, управління якістю та конкурентоспроможністю продукції.

10. Створення системи зв'язків із товариствами, асоціаціями захисту прав споживачів, товаровиробників, іншими громадськими організаціями щодо проблем безпечності та якості продукції [4].

Але є значна частка вітчизняних підприємств, які можуть вийти на європейський ринок, маючи для цього всі законні і техно-

логічні засади. Проаналізувавши їхні високі обсяги виробництва, виробничу потужність і кількість працюючих на даних підприємствах, можна висновувати про значний виробничий потенціал цих підприємств. Саме завдяки цьому підприємства мають всі шанси вийти зовсім на інший рівень збуту продукції, надавши нові робочі місця.

Отже, запровадження європейських стандартів і правил – це інвестиція в майбутнє. Це відчують усі завдяки високій якості продуктів, зменшенню забруднення довкілля тощо. Більше українських компаній зможуть конкурувати на світовому ринку.

Природно, європейська інтеграція означатиме посилену конкуренцію для українських виробників. Однак тарифи на імпорт з країн ЄС будуть зменшуватися поступово, щоб надати українському бізнесу час для підготовки. На противагу, переважна більшість українських товарів будуть негайно звільнені від митних зборів та отримують доступ до 500 млн європейців. Досвід Польщі та Словаччини свідчить, що підприємства здатні швидко пристосуватися.

Висновки. Усі проблеми зі стандартизацією, з якими зустрічаються виробники при виході на ринок товарів ЄС, є результатом застарілого технічного оснащення підприємств, невідповідності українських норм європейським, великої кількості обов'язкових сертифікацій і перевірок. Саме перераховані критерії займають основну частину бар'єру, який перешкоджає виходу вітчизняних підприємств на ринок ЄС.

Вирішення поставлених проблем криється в удосконаленні технологій, здійсненні економічного заохочення, нарощуванні сили експорту на території України. З вищеперахованих шляхів у вирішенні проблем мають бути зацікавлені не тільки вітчизняні підприємства, а й держава.

Лідером, який повинен донести і допомогти вітчизняним товаровиробникам представляти свою продукцію на міжнародному рівні, є держава. Тільки держава повною мірою може допомогти вітчизняним підприємствам у вирішенні даної проблеми. У результаті стандартизації до рівня європейського збільшаться поставки на експорт, які за собою поведуть збільшення надходження до бюджету і підвищення рівня ВВП.

Отже, завдяки стандартизації вітчизняні товаровиробники можуть свідомо керувати своєю економічною і технологічною політикою, домагаючись випуску продукції високої якості. В умовах НТП стандартизація є унікальною сферою суспільної діяльності. Вона синтезує у собі наукові,

технічні, господарські, економічні, юридичні, естетичні і політичні аспекти. В економічно розвинутих країнах підвищення рівня виробництва, поліпшення якості продукції і зростання життєвого рівня населення тісно пов'язані з широким використанням стандартизації.

Усі роботи зі стандартизації здійснюються на основі перспективних і поточних планів стандартизації, програм комплексної стандартизації і метрологічного забезпечення. Дані плани дають змогу показувати напрям діяльності усіх організацій країни, які займаються питаннями стандартизації. Загальне методичне керування щодо розроблення планів виконують Держспоживстандарт України та Кабінет Міністрів України.

Стандартизація як самостійна система накопичує сучасніші досягнення науки і техніки, органічно поєднує фундаментальні та прикладні галузі науки, сприяє швидкому впровадженню наукових досягнень у практику, допомагає визначити найбільш економічні та перспективні шляхи розвитку науково-технічного прогресу і підприємницького сектору країни. Вона поєднує науку, техніку і виробництво, сприяє забезпеченню єдиної технічної політики в різних галузях народного господарства, технічному переозброєнню виробництва, широкому впровадженню сучасної техніки і технологій, інтенсифікації виробництва, механізації та автоматизації виробничих процесів, підвищенню якості товарів. Усе це сприяє розвитку підприємств та економіки країни в цілому.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Закон України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1315-18>.
2. Європейська стандартизація [Текст]. – Київ, 2010.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.standard.crimea.ua>.
4. Онищенко Н. «Укрбудматеріали» – курс на управління якістю / Н. Онищенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.first-realty.com.ua>.
5. Радзівська С.О. Конкурентоспроможність та інтеграційні перспективи України / С.О. Радзівська. – К.: Знання України, 2012. – 344 с.
6. Arzinger. Харчова промисловість: засади правового регулювання в Україні: Київ, 2014. – 246 с.
7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.teamprevent.com.ua/ua/poslugi/sistemi_menedzhmentu/iso_22000_sistema_upravlinnja_bezpekoju_kharchovikh_produktyv.html.